Sanguinaria canadensis

Nomenclatuur/etymologie

De wetenschappelijke naam *Sanguinaria canadensis* L. werd in 1753 vastgesteld door Carl Linnaeus. De geslachtsnaam *Sanguinaria* is afgeleid van het Latijnse woord *sanguis*, wat 'bloed' betekent, en verwijst naar het kenmerkende helder roodoranje sap dat vrijkomt uit de wortelstokken wanneer deze worden doorgesneden of gekneusd, wat de plant de algemene naam 'bloedwortel' (Bloodroot) gaf. De soortaanduiding *canadensis* betekent 'van Canada' en verwijst naar de noordelijke delen van het oorspronkelijke verspreidingsgebied in Noord-Amerika.

Voorzitter: voorzitter.nrv@gmail.com
Secretariaat: secretariaat.nrv@gmail.com
Webmaster: webmasternrv@gmail.com
Website: nrvwebsite.nl
Facebook: https://www.facebook.com/groups/505404964892414

Taxonomie

Sanguinaria canadensis is de enige soort binnen het monotypische geslacht *Sanguinaria*. Ze behoort tot de familie *Papaveraceae*, de Papaverfamilie.

- Rijk: *Plantae*
- Orde: *Ranunculales*
- Familie: *Papaveraceae*
- Geslacht: *Sanguinaria*
- Soort: *S. canadensis*

Synoniemen

De soort is variabel in blad- en bloemvorm, wat in het verleden heeft geleid tot verschillende synoniemen en de nu verworpen variëteiten. Homotypische synoniemen zijn onder andere *Belharnosia canadensis* (L.) Nieuwl. en *Sanguinaria vernalis* Salisb. Heterotypische synoniemen, vaak beschouwd als morfologische vormen, zijn onder meer *Sanguinaria acaulis* Moench, *Sanguinaria australis* Greene, *Sanguinaria dilleniana* Greene, en *Sanguinaria mesochora* Greene.

Variëteiten en cultivars

Er is slechts één geaccepteerde soort, maar de plant heeft verschillende gewaardeerde cultivars die voornamelijk verschillen in bloemvorm. De meest populaire is de dubbelbloemige vorm:

- *'Multiplex'* (ook vaak verkocht onder de synoniemen *'Plena'* of *'Flore Pleno'*). Deze cultivar is zeer geliefd vanwege de volle, zuiver witte, dubbele bloemen, die veel langer bloeien dan de enkelbloemige soort, vaak tot wel een week. De dubbele bloemen zijn doorgaans steriel.
- *'Laciniata'*: Een vorm met diep ingesneden, bijna gefranjerde bladeren, wat een mooie sierwaarde geeft, ook nadat de plant is uitgebloeid.
- *'Rosea'*: Een selectie die zich onderscheidt door bloemen met een roze tint, vooral aan de buitenkant van de bloembladen of bij het openen van de bloem.
- *'Pumila'* of dwergvormen: Kleinere, compactere selecties, hoewel deze minder vaak in de handel zijn dan *'Multiplex'*.

Familie

De plant behoort tot de familie *Papaveraceae*, de Papaverfamilie.

Hoogte

Sanguinaria canadensis is een kleine, vroege lentebloeier die een hoogte bereikt van ongeveer 15 tot 25 centimeter (6 tot 10 inch). De bloemstengel en het bijbehorende blad komen gelijktijdig direct uit de wortelstok tevoorschijn.

Bloemkleur

De soort heeft enkelvoudige, zuiver witte bloemen met een opvallend geel hart van meeldraden. De bloemen hebben meestal 8 tot 10 bloembladen, maar het aantal kan variëren. De bloembladen van de soort vallen binnen één of twee dagen na bestuiving af. Cultivars zoals *'Multiplex'* hebben meer dan zestien bloembladen en zijn helder wit.

Bladkleur

Het blad van de bloedwortel is één enkel, basaal blad per bloemstengel. Het is handvormig gelobd (*palmate*) met zeven tot negen onregelmatige lobben, diep ingesneden, en heeft een opvallende grijsgroene of blauwgroene kleur. Het blad is in de knop toestand strak rond de bloem gewikkeld en ontvouwt zich volledig nadat de bloem is opengegaan of uitgebloeid.

Bloeiperiode

De bloedwortel is een van de vroegste voorjaarsbloeiers. De bloeiperiode valt in de vroege tot midden lente, meestal van maart tot mei, afhankelijk van het klimaat. De bloei is kortstondig, vooral bij de enkelbloemige wilde vorm. De plant wordt al in de zomer (juli/augustus) volledig dormant, waarna het blad verdwijnt.

Standplaats

De ideale standplaats is in de halfschaduw tot volle schaduw, zoals onder bladverliezende bomen in een bostuin. Ze gedijt het best in humusrijke, vochtige, goed doorlatende grond. Hoewel ze enige zomerdroogte verdraagt als ze dormant is, is ze gebaat bij een bodem met een hoog organisch gehalte. De pH van de grond mag neutraal tot licht zuur zijn.

Herkomst

De plant is inheems in het oosten en centrale deel van Noord-Amerika, van het oosten van Canada (zoals Nova Scotia en Manitoba) zuidwaarts tot in Florida, Louisiana en Texas. Ze groeit van nature in rijke, mesische (matig vochtige) loofbossen en op oevers.

Soort gewas

Het is een overblijvende, kruidachtige vaste plant (*herbaceous perennial*) met een kruipende, vlezige wortelstok (*rhizomatous geophyte*). Ze staat bekend als een bosplant of voorjaarsbloeier.

Vermeerderingswijze

De vermeerdering gebeurt meestal vegetatief door het delen van de vlezige, kruipende wortelstokken, wat het beste kan gebeuren nadat de plant dormant is geworden in de nazomer of zeer vroeg in het voorjaar. Ze kan ook worden vermeerderd door zaad, dat een dubbele koude-warme-koude stratificatie vereist. De zaden hebben een mierenbroodje (*elaiosome*) en worden door mieren verspreid (*myrmecochorie*).

Klimaatzone

Sanguinaria canadensis is zeer winterhard en gedijt in USDA hardheidszones 3 tot 8. Dit betekent dat ze bestand is tegen zeer lage wintertemperaturen (tot ongeveer -35 °C).

Insecten

De bloemen worden bezocht door insecten, voornamelijk vroege bijen en andere bestuivers, vanwege hun uiterlijk (wit en geel centrum). De bloedwortel produceert echter geen nectar, wat betekent dat de insecten worden 'misleid' om stuifmeel over te dragen. De zaden zijn van groot belang voor mieren, die ze verspreiden vanwege het voedzame mierenbroodje.

Bronvermelding

https://powo.science.kew.org/taxon/urn:lsid:ipni.org:names:673993-1

https://www.avogel.ca/en/plant-encyclopedia/sanguinaria-canadensis.php

https://hort.extension.wisc.edu/articles/bloodroot-sanguinaria-canadensis/

https://www.gardenia.net/plant/sanguinaria-canadensis

https://www.nps.gov/shen/learn/nature/wf_bloodroot.htm

Samenvatting

Onderwerp	Resultaat
Nomenclatuur/etymologie	*Sanguinaria* (bloed, verwijst naar het rode sap); *canadensis* (van Canada).
Taxonomie	*Rijk: Plantae, Orde: Ranunculales, Familie: Papaveraceae, Geslacht: Sanguinaria, Soort: S. canadensis*
Synoniemen	*Belharnosia canadensis*, *Sanguinaria vernalis*, *Sanguinaria australis*, *Sanguinaria mesochora*.
Variëteiten en cultivars	*'Multiplex'* (of *'Plena'*, dubbelbloemig), *'Laciniata'* (ingesneden blad), *'Rosea'* (roze tint).
Familie	*Papaveraceae* (Papaverfamilie)
Hoogte	15 tot 25 centimeter.
Bloemkleur	Zuiver wit, met een geel hart van meeldraden.
Bladkleur	Grijsgroen of blauwgroen, handvormig gelobd.
Bloeiperiode	Vroege tot midden lente (maart tot mei).
Standplaats	Halfschaduw tot volle schaduw, humusrijke, vochtige, goed doorlatende grond.
Herkomst	Oosten en centrale deel van Noord-Amerika (Canada tot Florida).
Soort gewas	Overblijvende, kruidachtige vaste plant (*rhizomatous geophyte*).
Vermeerderingswijze	Deling van de wortelstokken, zaad (vereist stratificatie).
Klimaatzone	USDA zone 3 tot 8 (zeer winterhard).
Insecten	Trekt vroege bestuivers aan, maar produceert geen nectar (nectarbedrog). Zaden worden door mieren verspreid.